

Připravili jsme pro vás červnovou, předposlední předprázdninovou rozesílku s číslem 11/2024. Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, odkazy na grantové výzvy, tipy na výukové materiály. Upozorňujeme na kampaň **Přírodní zahrada** (do 15. 6. 2024).

V části I, na stránkách 2–14, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 15–19).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 20).

NOVINKOU od dubna je **příloha ke kampani POCTIVĚ VYROBENÉ**, na podporu regionálních produktů (vychází ke každé liché rozesílce).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V ČERVNU: 1. 6. – DEN DĚTÍ, Den korálových útesů, 3. 6. – Týden pro klima, 5. 6. – Světový den životního prostředí, 7. 6. – Světový den bezpečnosti potravin, Světový den rorýsů, 8. 6. – Světový den oceánů, 8.–9. 6. Víkend otevřených zahrad, 15. 6. – Den fotografování přírody, Světový den větru, 16. 6. – Světový den mořských želv, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Po–Út 1. května – 15. června	12. ročník osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny www.liska-evvo.cz
So–Ne 8.–9. června	Víkend otevřených zahrad www.vikendotevrenychzahrad.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI 1.–30. DUBNA www.liska-evvo.cz	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY 1. KVĚTNA – 15. ČERVNA www.liska-evvo.cz	STROMY A MY 15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
---	---	--	---	---

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 11/2024

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 3
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 12
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 13

Část II

METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 15
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 17
II/3	Program Učíme se venku	... str. 18
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 19
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 19

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 20
III/2	Přírodní zahrady	... str. 21
III/3	Zelené okénko	... str. 21
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 21
III/5	Fairtrade	... str. 22

ZAPOJTE SE DO KAMPANĚ

PŘÍRODNÍ ZAHRADA – ZAHRADA POD NAŠIMI OKNY
1. KVĚTNA – 15. ČERVNA

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V květnu jsme zahájili venkovní výuku v zahradách škol a v Arboretu Semetín. Pro MŠ a ZŠ jsme vytvořili a připravili 20 projektových dnů, výukových programů, exkurzí a 2 školní farmářské dny. Nabídku programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ najdete na str. 13–14.

Pro pedagogy jsou připraveny vzdělávací akce a exkurze. Připravujeme Krajskou konferenci o EVVO, další osvětové akce a kampaně. Aktivně se zapojujeme do kampaní na území města Vsetín i v regionu.

V květnu jsme zahájili dvě osvětové kampaně – Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny a Vsetínské dny pro Fair trade, připravili jsme Férovou snídani. Aktivně jsme podpořili kampaň Do práce na kole na území města Vsetín.

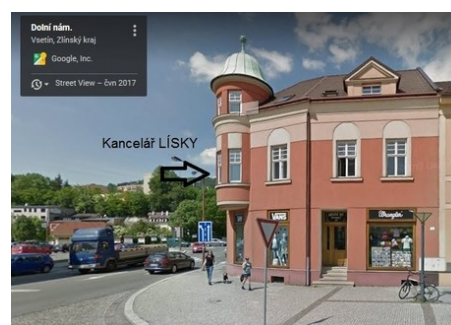
Těšíme se na setkávání,
Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Pokud zrovna nejsme přítomni, VOLEJTE, prosím, 605 806 840 nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCI?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Co je třeba udělat pro učitele, aby dokázali zajistit wellbeing dětí?

Učitelé potřebují podporu, uznání a respekt. Když učitelům říkáme pouze to, co se jim nedaří, tak jim klademe překážky v jejich profesním a osobnostním rozvoji. Rodiče se přitom zpravidla ozvou, hlavně když jsou nespokojení.

Musíme se více ptát učitelů na jejich potřeby. Protože my chceme, aby se na tohle oni ptali dětí. Ale ve chvíli, kdy se jich nikdo neptá, tak oni to neumí sami vyjádřit. I o tom mluví odborná konzultantka ve vzdělávání Jana Stejskalová v rozhovoru na webu:

<https://www.eduzmena.cz/cs/pribehy/detail/karate-ucitele-nedivte-se-ze-hleda-na-detech-chyby?>

Záznam konference a webinářů naleznete na webu Týdne pro wellbeing ve škole:

<https://tydenprowellbeing.cz/aktuality-a-vystupy/>

Tým Partnerství2030+

partnerstvi2030.cz

Mezi 102 začínajících i stávajících včelařů rozdělí letos Zlínský kraj dotace v celkové výši 1,198 milionu korun.

Včelaři mohou tyto peníze využít nejen na pořízení vybavení a ochranných pomůcek, ale i na nákup osiva či sazenic medonosných rostlin.

Dotace pomohou včelařům zvýšit kvalitu včelstev a také obměnit a navýšit počet úlů a včelstev.

Více informací k dotacím:

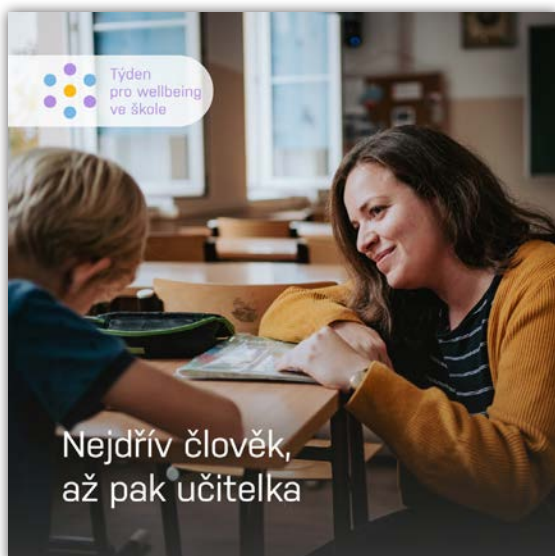
<https://1url.cz/V1zc7>

- Podějte si žádost o grant u **Nadace Partnerství**. Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

- Aktualizovaný harmonogram výzev na rok 2024** Najdete ho na webu <https://opjak.cz/harmonogram-vyzev/>

Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

Prodeje fairtradového kakaa a banánů meziročně rostly, fairtradová káva zaznamenala v roce 2023 poprvé pokles

V Česku v loňském roce dál rostly prodeje většiny kategorií fairtradového zboží. Výjimkou je fairtradová káva, jejíž prodeje v loňském roce poprvé meziročně klesly, a to o 9 %. Fairtradový příplatek za zboží prodané v ČR, tedy peníze navíc, které pěstitelé vynakládají na rozvoj komunit a zlepšení efektivity pěstování, v loňském roce nicméně opět stoupl a činil téměř 43 milionů korun. Největší, téměř šedesátiprocentní podíl na tom mají prodeje fairtradového kakaa, kterého se v ČR prodalo 4 306 tun.

Letos slaví Fairtrade Česko a Slovensko 20 let působení v ČR. **Pražené fairtradové kávy**, která je jakousi vlnkovou lodí Fairtrade, se za toto období prodalo **6 487 tun**. To představuje 927 milionů šálků, tedy množství, které by naplnilo 22 olympijských plaveckých bazénů. Pokud by se veškerá fairtradová káva spotřebovaná za posledních 20 let v Česku naložila na vlak, musel by mít 130 vagónů.

Zároveň se za toto období v ČR prodalo **19 306 tun fairtradového kakaa**, které by naplnilo téměř 200 nákladních letadel. „Fairtrade se během uplynulých dvou dekád v mnohém změnil. Původně jsme začínali v malých speciálních fair trade obchodech. Významný nárůst v prodejích přišel s poptávkou zákazníků a po vstupu fairtradového zboží do prodeju v řetězcích. Myšlenka hnutí, tedy spravedlivější odměna a důstojnější životní podmínky pro pěstitele, se ale nemění. A díky rostoucí popularitě a prodejům fairtradového zboží ji čím dál silněji podporují také Češi a Češky,“ vysvětluje Lubomír Kadaně, ředitel Fairtrade Česko a Slovensko.

Loňský rok se charakterizoval výjimečným obdobím extrémní inflace spojené s ekonomickým poklesem, růstem cen potravin a zvyšujícími se náklady na pěstování. To pocítili i prodejci fairtradových potravin. „Prodeje fairtradové kávy poklesly meziročně o 9 procent. Boom ale naopak zaznamenaly fairtradové banány, jejichž prodej vzrostl o 144 %, a to hlavně díky tomu, že veškeré bio banány v řetězci Lidl jsou od loňského února nově zároveň fairtradové. Prodeje fairtradového kakaa rostly v důsledku toho, že obchodní řetězce používají fairtradové kakao do výrobků svých privátních značek,“ vysvětluje Gabriela Kozlová, vedoucí obchodu a marketingu Fairtrade Česko a Slovensko.

Fairtradový příplatek, který získali pěstitelé z Latinské Ameriky, Asie a Afriky za zboží prodané v ČR, tedy peníze navíc, jež pěstitelská družstva a zaměstnanecké organizace vynakládají na rozvoj komunit a zlepšení efektivity pěstování, **dosáhl výše 42 766 000 Kč** a celkově činil za dobu působení Fairtrade Česko a Slovensko **201 milionů CZK**. Pěstitel kakaa ze západní Afriky, který vydělává zhruba jeden dolar denně, by musel na tuto částku pracovat neskutečných 23 000 let.

Podíl fairtradové kávy na celkové spotřebě klesl na 4 procenta

Fairtradové kávy, která je jakousi vlnkovou lodí Fairtrade, se loni na našem trhu prodalo **1 268 tun**, tedy **o 9 % méně než v roce 2022**. Jde o hmotnost nepražených zrn, která odpovídá zhruba **1014 tunám** pražené zrnkové kávy. Z tohoto množství fairtradové kávy by se dalo připravit více než **145 milionů šálků espressa**. To pro lepší představu znamená, že každý obyvatel ČR včetně nemluvnat vypil v roce 2023 téměř **14 a půl šálků fairtradové kávy (v roce 2022 to bylo 16 šálků kávy)**. Vztaheno k celkové spotřebě kávy v ČR, kterou udává Český statistický úřad (2,6 kg na osobu a rok), činí podíl fairtradové kávy 4,06 % (v roce 2022 to bylo zhruba 4,48 %).

Mezi největší prodejce fairtradové kávy v ČR patří Tchibo Praha, Orlen Unipetrol v rámci svých provozoven Stop cafe na čerpacích stanicích Orlen (dříve Benzina), dále Lidl ČR, který nabízí fairtradovou kávu Lidl2go v rámci nápojových automatů ve svých provozovnách, OMV ČR v rámci konceptu Viva cafe. Fairtradovou kávu však nabízí i řada kaváren a lokálních pražírén, například Fair & Bio pražírna, síť kaváren mamacoffee a řada dalších.

Z fairtradových komodit se tradičně nejvíce prodalo fairtradového kakaa, skokově vzrostly prodeje fairtradových banánů

O více než pětinu vzrostla v roce 2023 na českém trhu spotřeba **fairtradového kakaa**. Prodalo se ho celkem **4 301 tun**, převážně ve formě čokolády, cukrovinek, zmrzlin a snídaňových cereálií. Lídrem v prodeji fairtradového kakaa je společnost Lidl. Další je společnost Kaufland a následuje je třetí největší prodejce fairtradového kakaa, společnost Penny Market. Z konkrétních produktů se nejvíce prodávaly tabulkové čokolády společnosti Lidl.

Skokanem roku se staly fairtradové banány, kterých se v ČR a na Slovensku prodalo v loňském roce **1768 tun, jedná se o 144% nárůst**. Nejvíce se na tomto objemu podílí řetězec Lidl a následuje jej řetězec Kaufland. Dále je zákazníci naleznou v banánových džusech Pfaner. Od uvedení na trh v roce 2011 se v ČR a na Slovensku zkonsumovalo více než **4 140 tun fairtradových banánů**. Kdybychom je seřadili za sebe, vytvořily by řadu dlouhou skoro **6 tisíc kilometrů** a dosáhly by tak **až do keňského Nai**.

XXIII. Krajská konference o EVVO

**JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL
A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI**

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

LÍSKA spolupracuje s projektem Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko na přípravě vzdělávacích akcí

Připravujeme vzdělávací programy pro pedagogy. K přihlašování PEDAGOGŮ využijte, prosím, formulář zde: <https://forms.gle/2yHyAUH7AZdYecdu9> (univerzální formulář na všechny akce).

**UČÍME SE A OBJEVUJEME
S DĚTI VENKU**

TEMATICKÉ PROFESNÍ SETKÁNÍ NA PODPORU SPOLUPRÁCE
A SOUČINNOSTI V ÚZEMÍ

11.6.2024 | 9 - 12 HODIN
ZAHRADA
ZŠ VALAŠSKÁ POLANKA

LEKTORKA
IVA KOUTNÁ
Líska, z.s.

Jak na venkovní činnosti s dětmi - praktické ukázky aktivit a výukových materiálů. Kde se inspirovat, výměna zkušeností jak to děláme u nás.
Doporučeno pedagogům MŠ, ŠD, volnočasových aktivit.

Pro účastníky bude připraveno malé občerstvení.
Přihlašování do: 23.5.2024 prostřednictvím formuláře. Informace: pavlina.zivnickova@metovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno
Evropskou unií

**JAK NA ZÁŽITKOVOU
PEDAGOGIKU**

WORKSHOP S PRAKTICKÝMI PŘÍKLADY ZAVÁDĚNÍ
MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM A METOD

4.6.2024 | 9 - 14 HODIN
ZŠ VSETÍN, OHRADA

LEKTOR
JAKUB ŠNEIDR
Tokaheya Holešov

Metodika zážitkového učení, postavená na triádě záměr - program - reflexe. Jak na stanovení cíle pedagogického i výchovného působení, jaký k jejich naplnění použít program a jak vše vytěžit tak, aby z toho žáci měli co největší přínos.
Doporučeno pedagogům I. stupně ZŠ, ŠD, volnočasových aktivit

Pro účastníky bude připraveno malé občerstvení.
Přihlašování do: 23.5.2024 prostřednictvím formuláře. Informace: pavlina.zivnickova@metovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno
Evropskou unií

LÍSKA

Zlínský kraj

Chcete se dozvědět, jaká je úloha nástrojů rozvíjejících kritické myšlení v ochraně klimatu?

Inspirovat se, jak tyto nástroje využívat při výuce o klimatické změně?

Pak přijměte pozvání na setkání s názvem „Kritickým myšlením k ochraně klimatu“.

Co Vás čeká?

- Ukázky praktických aktivit a lekcí, které na základě různých metod (např. Jinýma očima, Vizuální gramotnost či Příčiny a důsledky) pracují s tématem klimatické změny.
- Představení online kurzu, kde najdete nejen spoustu informací o tématech globálního vzdělávání, klimatické změny či mediální gramotnosti a hlavně tipy do výuky.
- Debata (kulatý stůl) o úloze kritického myšlení na téma klimatické změny, kterou povedou učitelé, kteří představené výstupy využili v praxi.

Kompletní informace včetně přihlášky na

<https://arpok.cz/kriticky-myslenim-k-ochrane-klimatu-pozvanka-ke-kulatemu-stolu/>

kulatý stůl

Kritickým myšlením k ochraně klimatu?

13. 9. 2024 | 9.30-11.30

Pevnost poznání Olomouc

ARPOK Dexpo

Hostětín/Brno

veronica EKOLOGICKÝ INSTITUT

klimatickaakademie.cz

KLIMATICKÁ AKADEMIE

16.-21. srpna 2024

Vzdělávací program zaměřený na osvětu a zapojení veřejnosti do zvládnání klimatické krize

Letní škola
místně zakotveného učení

26. - 28. 8. 2024

DOTEK - Dům obnovy tradic, ekologie a kultury Horní Maršov, Krkonoše

Chcete atraktivně zprostředkovat místní témata dětem i dospělým? Naučte se tvořit vlastní regionální učebnice nebo komiksy!

Program:

- Regionální učebnice Říčansko – inspirace pro aktivní učení
- Jak propojovat školy a regionální muzea
- Komiks a vyprávění příběhu vašeho regionu
- Řve jak blázen od klauzy - příklad využití komiksu pro tematické vycházky
- Možnosti, nástroje a principy místně zakotveného učení jako vzdělávacího přístupu

Cena (zahrnuje program, ubytování, stravu): 3 500 Kč

Získáte akreditované osvědčení a zdarma komiksovou publikaci Řve jak blázen od klauzy.

Uzávěrka přihlášek 14. června 2024. Přihláška Letní škola MZU 2024 zde.

Pořadatel: Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov o.p.s.

Bližší informace: Ing. Eliška Hájková, eliska.hajkova@ekologickavychova.cz, 734 310 966.

SEVER Ministerstvo životního prostředí

3denní prázdninový kurz

Místně zakotvené učení v MŠ

14. - 16. 7. 2024
HORNÍ MARŠOV

MÁTE ODVAHU a CHCETE:

- zkusit něco nového?
- pracovat trochu jinak?
- zažívat s dětmi dobrodružství z objevování?
- pomoci dětem tvořit ve prospěch lidí, zvířat a prostředí?

CO VÁS ČEKÁ:

- praktické seznámení s místně zakotveným učením
- sdílení zkušeností
- příklady dobré praxe
- inspirace a spousta zážitků

PRO: UČITELKY/LE MŠ s dobrodružnou duší (začínající i zkušené)

CENA: 1 900 Kč (pro členy programu MRKVIČKA 1 700 Kč)

PŘIHLÁŠKA

Kontakt a bližší informace: 603 725 695
karin.richterova@etologickavychova.cz

SEVER Královéhradecký kraj

ŠKOLNÍ FARMÁŘSKÝ PROJEKTOVÝ DEN
13. ČERVNA 2024, AREÁL ŠKOLY

Spolufinancováno Evropskou unií

Základní škola Horní Lideč a LÍSKA, z.s. srdečně zvou na **ŠKOLNÍ FARMÁŘSKÝ DEN**

Hlavním tématem je náš region, přírodní a kulturní dědictví, řemesla, místní produkty, příběhy jídla, zdravý životní styl.

Žáci pracují ve výuce i v domácí přípravě na vybraných tématech a připravují aktivity pro své spolužáky, rodiče a veřejnost.

9.00 – 10.15 / 10.45 – 12.05 hodin

„DĚTI DĚTEM“ SIMULACE FARMÁŘSKÉHO TRHU

Určeno pro žáky základní školy. Uvítáme i návštěvu MŠ a ZŠ z území. Tvořivé dílny a aktivity, ukázky řemesel, program Odkud se bere jídlo.

15:00 – 17:00 hodin

„DĚTI, LÍSKA A VÝROBCI PRO RODIČE A VEŘEJNOST“ FARMÁŘSKÝ TRH, OBČERSTVENÍ PREZENTACE PRÁCE DĚTÍ A ŠKOLY

Určeno pro veřejnost a rodiče s dětmi. Do programu přispějí žáci a zaměstnanci školy tvořivými dílnami, vlastnoručně napečenými a vyrobenými dobrotkami.

MÍSTNÍ ŘEMESLNÍCI A VÝROBCI: přírodní barvivství, zpracování ovčí vlny, paličkování, ručně šité hračky, látkové výrobky, háčkování, zpracování přírodních materiálů, provaznictví, stolář, květinové vazby, brambůrky s příběhem, frgály, včelaření, sýrárna, domácí nudle a další.

OBČERSTVENÍ, OCHUTNÁVKY A PRODEJ VÝROBKŮ OPEKÁNÍ ŠPEKÁNKŮ

DOPROVODNÝ KULTURNÍ PROGRAM: Vystoupení žáků, Křemílek a Vochoomírka, hudební doprovod Duo ŠIMI (kytara, saxofon).

Během akce budou pořizovány fotografie a kamerové záznamy. Výstupy budou využity pro dokumentaci projektu a propagaci tématu.

AKCE SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ.

Akce se koná ve spolupráci s projektem Místní akční plán rozvoje vzdělávání Vsetínska IV.

Líška, AgroFyto, MAP Vsetínsko, Zlínský kraj

Pátý ročník Týdne pro klima, který se koná od 3. do 9. června, znovu nabídne desítky různorodých akcí po celém Česku. Zapoj se letos i ty!

Pálí tě změna klimatu? Líbí se ti myšlenka Týdne pro klima a jsi organizační typ? Potom hledáme právě tebe! Pomoz nám s koordinací Týdne pro klima v místě, kde žiješ. Oceníme jakoukoliv míru zapojení podle tvých časových možností. K ruce ti budou zkušenosti koordinátoři, je zde možnost finanční odměny a k tomu získáš mnoho nových zkušeností a zážitků. Ozvi se nám do zpráv na Facebooku, napiš na maros.prcina@ekumakad.cz, nebo se podívej na náš web, kde se dozvíš veškeré info. Těšíme se!

<https://tydenproklima.cz/aktuality/tyden-pro-klima-2024-hleda-mistni-koordinatory-a-koordinatorky>

TÝDEN PRO KLIMA

**HLEDÁME MÍSTNÍ KOORDINÁTORY
A MÍSTNÍ KOODINÁTORKY
TÝDNE PRO KLIMA 2024**

Motýlí púlhodinka

K letošnímu pozorování denních motýlů se můžete přidat na svých zahradách, na loukách, v parcích nebo i na procházce ve vašem okolí. Co je pro pozorování důležité? Vybrat den, kdy má být nejlepší počasí a dopředu si nastudovat, jak někteří motýli vypadají. Cílem akce je nejen zpřesnit informace o stavech motýlů v ČR, ale i upozornit na to, že motýli z krajiny mizí, zlepšit jejich ochranu a sdílet zajímavosti ze života motýlů.

<https://skupinajaro.cz/motyli-pulhodinka/>

1. krok

Vyber si hezký slunečný den

Ideální teplota je 20 až 30 °C, jasno nebo polojasno a bezvětrí. Pozorovat můžeš od 10 do 17 h, ale přes poledne si motýli rádi dávají pauzu.

2. krok

Vytiskni si formulář a 30 minut pozoruj

Pro každý den nebo místo si vytiskni nový formulář. Nezapomeň si poznamenat údaje o počasí, dni a místu pozorování. Vše potřebné najdeš ve formuláři k tisku pro začátečníky nebo pro pokročilé.

3. krok

Po ukončení sčítání zadej údaje na web

<https://skupinajaro.cz/motyli-pulhodinka/>

Abychom mohli údaje vyhodnotit, zadej nám je prosím sem do 16. června 2024!

#jaro2024

Motýlí púlhodinka

Připojte se k jarnímu sčítání denních motýlů na Vaší zahradě, na louce, v městském parku nebo na procházce.

3. - 9. června

www.motylipulhodinka.cz

SKUPINA JARO JARO CROU

Skřítkci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00
každou středu 2024
cena: 100 Kč/rodina

Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspo!

- Lišejníčci probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Blátáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedáčky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:
tel: 721 608 440
nebo

www.dutohlavky.cz/sluzby/

Ochránci přírody Divoky pořádají

POHÁDKOVÝ LES DIVOKY

Sobota
1. června 2024
od 8.30
do 12 hod.

www.esopdivoky.cz

PROGRAMY Tincta-Herbae atiér přírodního barvířství na VSETÍNĚ

Hlavním tématem DÍLEN, KURZŮ, PŘEDNÁŠEK a UKÁZEK ŘEMESLA je INDIGO a barvení v ekologické indigové kádi.

PRO DĚTI, PRO DOSPĚLÉ, PRO RODIČE S DĚTMI v příjemném prostředí ateliéru přírodního barvíře.

NOVĚ kurzy v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Rezervace nutná: tel.: 732 994 552 • tincta-herbae@centrum.cz

<https://www.facebook.com/TinctaHerbae>

Včelaři Arboretum Semetín připravují vzdělávací neděle pro veřejnost

Vždy od 14 do 17 hodin.

- 19. 5. – Den otevřených úlů, život ve včelíně.
- 23. 6. – Apiterapie, použití včelích produktů.
- 14. 7. – Veřejné medobraní a ochutnávka medů.
- 18. 8. – Práce se včelím voskem, svíčky z mezistěn.
- 29. 9. – Ochutnávka vítězných medů z Medolízačky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín, která v minulém roce včelaře významně podpořila.

DEN STROMŮ a Den s Lesy ČR na hradě Lukově

v sobotu 8. června 2024 od 9.30 do 17.00 hod.

Spolek přátel hradu Lukova, Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína a Lesy České republiky, s.p., LS Vsetín pořádají

- **Naučná zábavná stezka** lesem podél zpevněné cesty na hrad – od parkoviště u sochy sv. Jana (9.30–14.30 hod.).
- **Zábavné stromolezení** a další zábavné stromolezecké aktivity pro děti.
- **Tvořivé dílničky pro malé i větší děti.**
- **Poznávačky, přírodovědné rébusy a hry** na horním nádvoří hradu.
- **Otevření nové venkovní hradní učebny.**
- **Výstava kreseb Aleny Mandákové „Hledání harmonie“** v západním paláci hradu.
- **Netopýři a ptáci poradna** na horním hradu – informační stánek České společnosti ornitologické a České společnosti pro ochranu netopýřů, ukázky hendikepovaných netopýřů ze záchranné stanice ORNIS v Přerově.
- **Lovecká lukostřelba** (LK3D Mrlínec, pro děti od 6 let) – do 16.00 hod.
- **Výřezávání ze dřeva** lupenkovou pilečkou pro děti (rezbář Hutčkoví) u Domu Rudolfa Matouše.
- **Ukázka rezbářských prací** – Oldřich Pliska, autor soch rytířů Ješka a Zdeňka.
- **Ukázka sov a dravců** (CSOP Hošťálková) na nádvoří horního hradu (s komentářem v 11.00 a 13.00 hod.).

zlin.

Zlínský kraj

Karlovské muzeum a J.C. Velké Karlovice Vás zvou

**SETKÁNÍ
NOSITELŮ TRADIC**

15. 6. 2024 od 11 hod/ Velké Karlovice

NOSITEL TRADICE

44. TRADIČNÍ KOSENÍ 2024

Škola ochrany přírody, krajiny a člověka
29. června. – 6. července a 7.–14. července 2024
 ze základny v přírodní rezervaci Bílé Potoky

Další informace: pozemkový spolek KOSENKA
 tel: 736 777 144 • e-mail: kosenka@kosenka.cz
<http://www.kosenka.cz/> • <http://www.zachranles.cz/>

**BESKYDE, BESKYDE,
KDO PO TOBĚ 50 LET IDE?**

Vystava k 50. výročí založení
 CHKO Beskydy
 TREZOR PŘÍRODY HORNÍ LIDEC

Vystava potrvá do 30.11.2024

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2024

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA www.liska-evvo.cz	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA www.liska-evvo.cz	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město	GARANT: DDM Škola Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín	GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	GARANT: LÍSKA, z.s.	GARANT: LÍSKA, z.s. SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanec VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val. Klobouky
KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbáčů (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčích zpěvů (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den věel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)	KLÍČOVÉ AKCE: Den stromů (20. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fair trade – Férová snídaně (11. 5.) Výstava na stromech (říjen)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobci a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny
KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz	KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmskula.cz	KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídane

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/hVpHTw3P6oKfIAuHA>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
 Pokud budete pořádat **Férovou snídani**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
 infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Zveme vás k 12. ročníku osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Proč? Protože podporujeme důležitá témata **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetřnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Do osvětové kampaně se každoročně zapojují více než 30 organizací a škol, pro které je péče o pěstivo, osvěta a vzdělávání důležitou součástí jejich činnosti.

Můžete se těšit sdílení informací a námětů a na pestrou paletu akcí. Ke kampani bude sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených organizací.

Zapojte se do výzvy. Sdílejte POST o svém zapojení.

Čím více nás bude, tím více se **téma zahrad** dostane do škol, organizací, společností a rodin.

Můžete se také sami připojit **přípravou a realizací tematické akce**, např. soutěž, soutěžní výzva, výstava/přednáška, beseda, promítání tematických filmů/výukový program či projektový den ve škole/ seminář, workshop/exkurze, vycházka/slavnost.

Odešlete do LÍSKY základní informaci o akci – název, datum, odkaz na pořadatele. Informaci, příp. pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zašlejte na infoevvo@seznam.cz

Nezapomeňte na ně přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti. Využijte grafiku kampaně.

Bude vydána tisková zpráva, k dispozici jsou osvětové a didaktické materiály, metodické listy či pomůcky. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku, <https://www.facebook.com/prirodnizahrada>

KLÍČOVÉ TEMATICKÉ DNY:

1.– 31. 5.: Měsíc školních zahrad
18. 5.: Den fascinace rostlinami

20. 5.: Světový den včel
8.–9. 6.: Víkend otevřených zahrad

PŘÍRODNÍ ZAHRADA –
PŘÍRODA
POD NAŠIMI OKNY

1. KVĚTNA – 15. ČERVNA

www.liska-evvo.cz

Garant:

Přírodovědné centrum Trnka, DDM Šikula Uherské Hradiště/ spolupráce Centrum Veronica Hostětín

Koordinátor:

LÍSKA, z.s.,
www.liska-evvo.cz

Dejte si událost do sledování, zaklikněte účast, pozvěte přátele a posílejte také dál do svých sítí, umístěte banner kampaně na váš web či sociální sítě.

12. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
PŘÍRODNÍ ZAHRADA –
PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY

1. 5. – 15. 6. 2024

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA POŘADATELE
Výzva ŽIVÁ ZAHRADA 4. ročník LÍSKA, z.s. 1. 5. – 15. 6. 2024 www.liska-evvo.cz	
MĚSÍC ŠKOLNÍCH ZAHRAD , 4. ročník www.mesicskolnichzahrad.cz	
WELLBEING VENKU VĚDA VENKU https://ucimesvenku.cz/mesic-skolnich-zahrad-rok-2024/	
Přírodní zahrady	
Ukázková přírodní zahrada a sad	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz
Přírodní zahrada Lísky Bystroučky	DDM Šikula Uherské Hradiště – http://ddmsikula.cz/
Přírodní zahrada	Emvicentrum Vysoké Pole www.prahaemvicentrum.cz
Zahrada poznání	Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí www.ecentrum.cz/regione/zahrada-poznani-885/
Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/regione
Jak na přírodní zahradu Radý a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodnizahrada
Certifikace přírodních zahrad	Informace a odkaz na formulář: https://prirodnizahrada.eu/zahradni-plaketa/
SEMINÁŘOVY ve Zlínském kraji Podpora semenářství a sdílení osiva ze zahradek.	https://seminarkovy.com/zlinsky-kraj/
Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	e-mail: seminarkovsetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz
Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/
20. 5. Světový den včel 22. 5. Mezinárodní den pro biologickou diverzitu 24. 5. Evropský den parků 21. 6. Den květů	
<i>Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCĚ - infoevvo@seznam.cz</i>	
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/prirodnizahrada	

VÝZVA
ŽIVÁ ZAHRADA
4. ROČNÍK

**Úkol č. 1
ZE ZAHRADY NA TALÍŘ**

Pěstování potravin není tak snadné, jak si mnohdy představujeme. Výždejte to hlavně trpělivost. O to větší radost máme, když si z vyrostlých produktů můžeme něco připravit. A to je i vaším úkolem. Nejprve je potřeba vypěstovat nějakou surovinu, kterou pak použijete při přípravě dobré svačinky. Je na vás, zda budete pěstovat ředvičky, jahody nebo řeřichu na parapetu či nechte naklíčit semínka.

Posleďte nám fotografii z vašeho pěstování, recept na svačinku a fotografii svačinky, kterou jste si vytvořili.

**Úkol č. 3:
ZVÍŘECÍ POMOČNÍCI**

V zahradě žije spousta menších pomocníků, kteří nám pomáhají chránit naši úrodu. Víte, kdo to je? Vydejte se do zahrady na velkou pátrací výpravu. Zkusíte najít co nejvíce zvěřících obyvatel zahrady. Použijte i lupu nebo dalekohled a prozkoumejte všechna možná zákoutí i koryny stromů.

Nakreslete nebo nafotíte všechny zvěřící pomocníky, které jste našli. Napište k nim jejich jména a připište, jak nám v zahradě pomáhají.

**Úkol č. 2
ZÁZRAČNÝ ČAJ**

Na zahradě najdeme spoustu bylinek, které můžeme využít v kuchyni, ale i při přípravě léčivého čaje. A jsou to nejen bylinky námi pěstované, ale i rostoucí divoce. Vaším úkolem je z bylinek z vaší zahrady (nebo z přírody) připravit čaj. Čaj můžete namíchat podle receptu, ale můžete si také vymyslet svou vlastní směs.

Vytvořte si svůj recept na bylinkový čaj na libovolný neduh. Čaj popijte a popište i neduh, který léčí. Nezapomente napsat, jaké bylinky jste použili, a jak vám čaj chutnal. Recept můžete napsat, nebo i vyprávět zpravenat. Fantazii se meze nekladou.

**Úkol č. 4:
HLEDĚ SE BYDLENÍ**

Pokud chcete oživit svou zahradu, můžete drobné živočichy nalákat pomocí jednoduchých úkrytů. Možností je spousta. Záleží na tom, koho chcete na zahradě ubytovat. Můžete vytvořit škvoroník, hmyzí hotel, čmeláčí domeček, ještěrkovník, ječkovník, úkryt pro žáby nebo praci bučku či plítku. Když domeček umístíte na zahradě na vhodném místě, zvířátka vám budou za nové bydlení určitě vděčná.

Posleďte nám fotku z výroby zvířecího domečku a fotku umístěného domečku v zahradě. Domečky můžete nazdobit dle vaší fantazie.

Vyberte si aspoň jeden z soutěžních úkolů.

Fotografie i obrázky ke splněním úkolům, opatřené číslem úkolu, kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, škola, věk, e-mail, poštovní adresa, zašlejte do 30. 6. 2024 na adresu: infoevvo@seznam.cz, HESLO: Živá zahrada

Pokud se účastníte se třídou či skupinou dětí, uveďte prosím počet zapojených dětí.
Za splnění úkolů vám zašleme malou pozornost.
Odesláním sdělíte LÍSCĚ souhlas se zveřejněním fotografie či obrázku na Facebooku a webu Lísky.

Soutěžní výzva je aktivitou 12. ročníku osvětové kampaně **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**
KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín

www.facebook.com/prirodnizahrada
www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 10

Víkend otevřených zahrad se blíží

Ve Zlínském kraji můžete zavítat do těchto:

- Farní zahrada s historickou farní stodolou, Velký Ořechov, Stodola Horreum z.s.
- Klášterní zahrada Velehrad Poutní areál
- Pasekářská idylka, Jaroslavice
- Podzámecká zahrada v Kroměříži
- Přírodní ukázková zahrada Centrum Veronica Hostětín
- Přírodní zahrada Slopné
- školní zahrada ZŠ Hulín ZŠ Hulín
- Usedlost Babice u Kelce
- Venkovský sad a dvůr Kladeruby
- Zahrada poznání Valašského ekocentra ČSOP, Valašské Meziříčí, Valašské ekocentrum ČSOP

Více informací zde:

<https://www.vikendotevrenychzahrad.cz/chci-navstivit?region=14&query=&category=&>

**VÍKEND
OTEVŘENÝCH
ZAHRAD**

8. 6. 2024
13-14 hod

Přírodní ukázková zahrada
Centrum klimatického vzdělávání Veronica
Hostětín

Exkurze s Mgr. et Mgr. Karlou Vincencovou
VSTUPNÉ DOBROVOLNĚ

AKCE SE KONÁ V RÁMCI KAMPANĚ PŘÍRODNÍ ZAHRADA - PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY.

veronica
EKOLOGICKÝ INSTITUT

Líška

Zlínský kraj

ZO ČSOP Veronica zve
na exkurzi **ukázkovou
přírodní zahradou
v Centru klimatického
vzdělávání Veronica Hostětín,
v sobotu 8. 6. 2024**

od 13 do 14 hodin
v rámci kampaně
Přírodní zahrada – příroda pod
našimi okny.

Zahradou vás provede
Mgr. et Mgr. Karla Vincencová,
botanička a certifikátorka přírodních
zahrad.

Více informací o akci zde:

[https://hostetin.veronica.cz/
node/1444](https://hostetin.veronica.cz/node/1444)

Průvodce parkem
Zahrada

MEDELU
Zahradnická
fakulta

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

SVAZ
ZAJÍMLAVÍ
A
LIDSKÝCH
ZÁLEH

Společnost pro zahradní
a krajinnou tvorbu
PRO PAMÁTKY

**ŠKOLNÍ ZAHRADA
ZŠ HULÍN**

**VÍKEND
OTEVŘENÝCH
ZAHRAD**

8. 6. 2024
9.00 – 12.00

PROGRAM:

- Komentovaná prohlídka
- Prohlídka kroniky zahrady
- Zábavné úkoly pro děti

www.vikendotevrenychzahrad.cz

VALAŠSKÉ EKOCENTRUM
VPL
MEZ

**VÍKEND
OTEVŘENÝCH
ZAHRAD**

neděle 9. června 2024
Zahrada zpřístupněna od 9:30 do 17:00
Doprovodné akce budou probíhat od 9:30 do 12:00

Zahrada poznání
Valašského ekocentra
ČSOP
Šafaříkova 555, Valašské Meziříčí

Na zahradě, která je druhou certifikovanou ukázkovou přírodní zahradou ve Zlínském kraji, můžete shlédnout např. hmyzí hotel, bylinkovou spirálu, zahradní jezírko, květinové a zeleninové záhony, broukovíště, expozici ptačích budek a řadu dalších prvků přírodní zahrady.

Doprovodné akce

- Komentované prohlídky v 10:00 a 11:20.
- Divadélko pro děti i rodiče „Jak motýl k úhoně přišel“ 11:00 – 11:20.
- Remeslná dílnička pro děti – výroba motýlů.
- Sazení semínek pro zdravou svačinku do obalů z nasávané kartonáže (odneseš si domů) – TRIDAS s.r.o.
- Kde je kompost, tam to žije – badatelské pozorování pro děti i rodiče.
- Sazení chryzantém do Vaší zahrádky.

Vstupné dobrovolné. Drobné občerstvení zajištěno!

www.vikendotevrenychzahrad.cz

VĚDA VENKU

Skrze vědu venku získáte inspiraci, jak propojovat přírodovědné předměty venku. Klima je dnes přirozeně propojující linka mezi chemií, zeměpisem, přírodopisem, fyzikou a matematikou. Vyzkoušejte "SCIENCE VENKU". <https://ucimesevenku.cz/vedavenku/>

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu Lísky.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

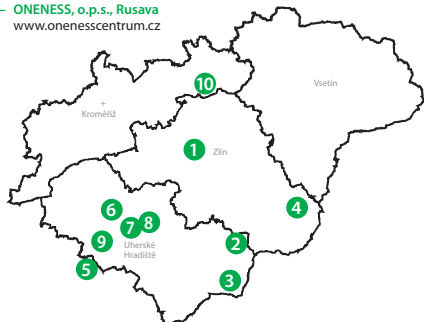
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.horniliddec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hraj o původu a zpracování potravin

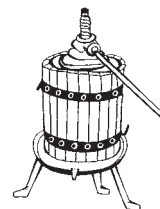
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Plánované školní farmářské dny:

7. 5. 2024, ZŠ Slavičín - Vlára

13. 6. 2024, ZŠ Horní Lideč

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA

Zlínský

kraj

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 13

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Kapacita pro školní rok 2023/2024 již vyčerpána!
Další můžete objednávat na září a říjen 2024.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

PŘÍRODA ARBORETA,
STROMY, HMYZ,
VČELY, VODA

ARBORETUM Semetín
Venkovní učebna, včelín, vodní prvky, bosý chodník,
květen–červen, září–říjen

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 14

Červen

Jestli červen mokrý bývá, obilí pak málo rodívá.

V tomto měsíci nám už dozrávají (červenají se) první plody třešní, jahod a rybízu. A právě červená barva plodů dala tomuto měsíci jméno.

V červnu můžeme:

- ✓ vyzkoušet aktivity z MĚSÍČE ŠKOLNÍCH ZAHRAD, které jste ještě nestihli.
- ✓ zapojit se do aktivit a výzvy kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, www.liska-evvo.cz
- ✓ oslavit s dětmi Den dětí plný her, inspirace na webu Jděte ven
- ✓ oslavit Mezinárodní den bláta – užít si bláta co to jde, inspirace na webu Svobodné hry
- ✓ sledovat vývoj housenky babočky kopřivové
- ✓ sbírat a zpracovávat bylinky, míchat čajové směsi
- ✓ dělat pokusy s mechem
- ✓ pozorovat mravence na mraveništi
- ✓ stavět domečky pro skřítky
- ✓ otestovat stromovou klimatizaci
- ✓ poznat trochu víc nebezpečí v oceánech a prožít dobrodružství jedné želvy
- ✓ vymýšlet a hrát vodní hry

Diář Lísky 2023/2024

Světový den životního prostředí

je připomínkový den OSN pořádaný vždy 5. června pro zvýšení povědomí o ochraně životního prostředí.

Poprvé byl pořádán v roce 1974, aby upozornil na vzrůstající problémy životního prostředí od znečišťování vod a globální změny klimatu po udržitelnou spotřebu nebo ilegální obchod se zvířaty.

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě

<https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

Bádání ve školní zahradě

Máte školní zahradu nebo aspoň kousíček zeleně v okolí školy?

Co takhle zjistit, co na ní roste a kdo na ní bydlí?

Bádáním na školní zahradě vás provede příručka ZAHRADNÍ BOMBA

5 badatelských lekcí, které vám pomohou prozkoumat školní zahradu a zvýšit její biodiverzitu.

Zkušenosti a doporučení 18 českých učitelů, kteří s námi na tvorbě metodiky spolupracovali.

Tipy a nápady, jak proměnit vaši školní zahradu v ráj pro rostliny, živočichy i lidi.

Metodiku si můžete zakoupit v e-shopu: <https://badatele.cz/>

[metodiky/](https://badatele.cz/)

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány.

www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

BADATELÉ

Děti objevují a žasnou. Pojdte bádát s námi!

<https://badatele.cz/>

PODPORUJEME environmentální výchovu na školách, **POSKYTUJEME** učitelům náměty a praktickou pomoc, **UMOŽŇUJEME** sdílení, a to prostřednictvím programů MRKEV (časopis Bedrník) a Mrkvička (Informační bulletin Mrkvička) – Malý rádce kvalitní ekologické výchovy. Prostřednictvím programů vám pomůžeme realizovat EV na školách. Registrovat se můžete online. Více naleznete na www.e-bedrnik.cz

Nové číslo časopisu BEDRNIK

Může neformální vzdělávání do školy? V novém Bedrníku jsme trochu zapátrali... Ředitelka ZŠ Vyžlovka Jana Pelikánová ve třídě vtaňuje děti do tématu pomocí dramatizace, pak s nimi vyrazí bádát do lesa. Vychovatelka v družině ZŠ Želešice Iveta Schimmerová při tandemové spolupráci s Rezekvítkem dětem umožňuje naživo v týmu zkoumat biotopy v obci. Eva Šrailová v lesní družině a kroužcích ve Velkých Popovicích vysazuje staré odrůdy stromů tak, že si děti vyzkouší celý proces od plánů výsadby přes jednání s vlastníky pozemků až po hloubení jam a následnou péči o stromky. Jiří Hrdonka v roli průvodce otevírá v lesní družině ZŠ Světice prostor pro volnou hru. Sdružení Sraz na Toulcově dvoře uvedlo pro týmy dětí z celé republiky Farmářský pětiboj. V Tehově se děti učí přímo na farmě vnímat potřeby zvířat a vlastní odpovědnost. Muzeum Říčany nabízí zážitky zprostředkované odborníky i jedinečnými sbírkovými předměty. A vůbec... střediska ekologické výchovy po celém Česku poskytují obrovskou škálu programů a dalších příležitostí k neformálnímu vzdělávání, které navazuje na to školní. Ve středisku Sever Horní Maršov připravili projekt, jenž nabízí žákům motivační příběh a aktivity už ve škole, pokračuje během pobytového programu a dozívá poté znovu ve škole. Sever stojí i za komplexním projektem Mladí pro klima, během něž se žáci stávají aktivními tvůrci změn v obci, kde žijí.

Nové číslo čtvrtletníku MRKVIČKA

MRKVIČKA je program pro ekologickou výchovu v MŠ od Pavučina. Jednou za čtvrt roku vychází stejnojmenný plátek s aktualitami. Tématem toho čísla jsou NAŠE KRÍDLA A KOŘENY V PŘÍRODĚ

- Jak funguje tvořivá hra v Muzeu Říčany.
- O tom, jak lesní školka při Chaloupky o.p.s. rozvíjí pozorování, které formuje vztah dítě - příroda.
- Jak na Lipka přibližují cestu jídla od kořenů až na talíř.
- Co je permakulturní etika a jak nám může usnadnit každodenní rozhodování.
- Inspirace od Šárky Raichové na waldorfskou pedagogiku: jak hra v lese rozvíjí dítě.

To a mnoho dalšího nabízí druhé letošní číslo MRKVIČKY. Více informací o programu, čtvrtletníku i o tom, jak jej získat najdete v prvním komentáři pod příspěvkem

Nové číslo časopisu Školní zahrada

představuje dceru Zpívající lípy a Petru ze zahrady na Korunce. Ta prozrazuje, co se jí opravu osvědčilo v přírodním zahradničení. Pokud přijmete pozvání do zahrady sv. Jakuba v Kutné Hoře, možná zažijete pocit: „jsem tady a je to úžasné“. Obyčejná hromada hlíny nebo písku poslouží jako netradiční prostředí pro výuku historie i lečeho dalšího. Na výuku historické časové osy nepotřebujete ani to – stačí chodník před školou a jde se na dějepis ven! Hlavaté vrby nesloužily jenom pro posezení vodníkovi Josefa Lady; byly tradiční součástí naší obhospodařované krajiny, poskytovaly opakované dřevo, a dokonce to prospělo i jim – dožívaly se delšího věku než jejich neseřezávané podoby. Chcete to zkusit?

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 16

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ Metodiky a výukové materiály REZEKVIŤKU ke stažení ZDARMA. <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=zda->

■ Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma. <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ Příroda do kapsy – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ Atelier V lese – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat. Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ Programy o změně klimatu <https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsRdvs2bVFM3kWmUyjmlRa>

■ MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK – inspirace na aktivity s dětmi, www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muj1zapisnik/

■ MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK, Amélie Janíková <http://www.muji1zapisnik.cz/>

■ VYTIŠTĚNÉ a ROZŠÍŘENÉ metodiky Učíme se venku

Chcete mít oblíbené metodiky po ruce? Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

ZÍSKEJTE:

- přes 40 nových lekcí,
 - celkově přes 100 lekcí ven,
 - dohromady 444 stran inspirace ven
- <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

■ Metodika k badatelsky orientovanému vzdělávání pro MŠ

Metodika pěti na sebe navazujících výukových programů: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/metodika_serie_vyukovych_programu_badatele_z_ms.pdf

Přílohy jsou dostupné na tomto odkazu:

<https://drive.google.com/drive/folders/1wopSB2JWupzOJW9aopUcVKCz-YIPWkpz>

Brožura pro pedagogy MŠ zde:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/brozura_pro_pedagogy_bov_pro_ms.pdf

Metodické materiály vznikly v rámci projektu „Badatelé z mateřských škol“ podpořeného MŽP v roce 2023. Materiály jsou volně k šíření.

■ Portál MiSe Klima přichází jako digitální průvodce plný informací o opatřeních, které aktivně přispívají k ochraně našeho klimatu.

CO V PRŮVODCI NALEZNETE?

- Přehledně sestavený katalog klimatických opatření.
- U každého zjistíte informace o aktuálně otevřených nebo plánovaných výzvách, které můžou finančně podpořit váš projekt.
- Inspiraci projekty, které zazářily v soutěži Adapterra Awards a představují příklady vynikající realizace.
- Výukové materiály a tipy na akce, se kterými si rozšíříte povědomí o životním prostředí.

www.mzp.cz

■ Floriánek z květinové louky od Lenky Rožnovské <https://knihy.am/florianek-z-kvetinove-louky>

Knižka odkrývá dětem od 6 let všechny taje přírody v chytrých pohádkách s květinovým skřítkem Floriánkem. Byla jedna louka, která nekvetla. Byla jedna malířka, která louce věnovala květinového skřítku. A tento květinový skřítek, jmenoval se Floriánek, louce pomohl, aby zase vyketla do krásy. Jak se mu to povedlo? Co za kytičky začalo na louce kvést? Jaká další dobrodružství malý skřítek ještě prožil? To všechno vám prozradí toto pohádkové vyprávění, se kterým poznáte ty nejužasnější zázraky přírody.

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku.

Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali

metodiku **Učíme se v zahradě**

s Ďápkou a Větvičkou – náměty

na celoroční činnost s dětmi ve věku

4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou

Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žakovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Fairtradová škola

Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly

Školy mohou status získat při splnění 5 kritérií:

- vytvoření řídicí skupiny za účelem podpory fair trade na škole,
- škola oficiálně podporuje fair trade,
- na škole jsou dostupné fairtradové produkty,
- na škole se vyučují globální rozvojová témata
- škola pořádá akce na podporu fair trade a usiluje o medializaci

Všechny dokumenty potřebné k získání statusu Fairtradová škola najdete v dokumentech ke stažení, https://www.fairtradeskoly.cz/ke_stazeni

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Batův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze **Poctivě vyrobené.**

Další číslo připravujeme k rozesílce 11/2024.

<https://www.liska-evvo.cz/doc/pripravili-jsme-majovou-rozesilku-lisky-s-cislem-92024>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnickví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- Webové stránky, www.liska-evvo.cz
- Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.
- Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.
- Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- Osvětové a informační kampaně, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

POZOR: sledujte aktuální upozornění na omezení provozu!

Najdete zde Férový obchůdek s fairtradovými výrobky – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a knihovnu s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 11/2024

strana 23